

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/16/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125010269
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125010269.2

Uznesenie

6 7PP/16/2025

Okresný súd Banská Bystrica konajúc samosudcom JUDr. Barborou Hollou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. 05. 2025 o žiadosti A. B., nar. XX. XX. XXXX v Lučenci o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

5 7PP/16/2025

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v Lučenci, trvale bydliskom Mesto Lučenec, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/9/2024 zo dňa 19. 03. 2024 v trvaní 2 (dvoch) rokov a 4 (štyroch) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a .

odôvodnenie:

4 7PP/16/2025

Dňa 28. 03. 2025 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného, ktorú odôvodnil uplynutím potrebnej časti trestu.

Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený nastúpil do výkonu väzby predvedením dňa 08. 09. 2023. do výkonu trestu nastúpil prevodom z väzby dňa 02. 02. 2024. vo výkone trestu sa odsúdený nachádza druhýkrát. Od 05. 03. 2024 do 12. 03. 2024 absolvoval pobyt v nástupnom oddiele, kde bol oboznámený s podmienkami výkonu trestu v ústave, jeho právami a povinnosťami, možnosťami pracovného zaradenia a kultúrno-osvetovej činnosti. Počas pobytu v nástupnom oddiele neboli zaznamenané žiadne negatívne poznatky. Adaptácia na podmienky a prostredie tunajšieho ústavu prebehla celkovo bez mal adaptívnych prejavov v správaní a vystupovaní. Po absolvovaní pobytu v nástupnom oddiele po zaradení v rámci vnútornej diferenciacie do diferencιαčnej skupiny „B“ a umiestnený na výkon trestu v strednom stupni stráženia. Dňa 13. 12. 2024 bol zaradený do výstupného oddielu a zároveň zaradený v rámci vnútornej diferencιαčie do diferencιαčnej skupiny „VO“. Výstupný oddiel je zameraný na prípravu na plynulý prechod do občianskeho života a samostatný spôsob života po výkone trestu. Na podmienky výkonu trestu sa odsúdený adaptoval bez negatívnych zistení. Jedná sa o introvertnú a nekonfliktnú osobnosť. V kolektíve odsúdených si dokáže vytvoriť pozitívne medziľudské vzťahy a kontakty. Správanie a vystupovanie odsúdeného je dlhodobé na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov zboru a ostatného personálu plní bez výhrad. Sklony k agresívnemu a impulzívnemu správaniu neboli zaznamenané. V osobných veciach si udržiava poriadok na požadovanej úrovni. K trestnej

činnosti prejavuje verbálne kritický postoj, je si vedomý, že spôsob života, ktorý viedol, zapríčinil jeho uväznenie. V budúcnosti by chcel viesť riadny život, bez kriminálnej záťaže a užívania návykových látok. Pravidelne sa zapája do prednášok a besied, ktoré sú zamerané na prevenciu pred užívaním návykových látok, ale aj iné spoločenské témy. V rámci zaradenia do výstupného oddielu sa zúčastňuje základného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu na témy zamestnanosť, finančná gramotnosť, závislosti a rodinné vzťahy. Odsúdený sa pravidelne a aktívne zapája do všetkých činností v rámci kultúrnej a osvetovej činnosti. Jeho aktivita v tejto oblasti je na vysokej úrovni a patrí medzi aktívnych odsúdených v rámci trávenia voľného času. Voľný čas trávi v kolektíve odsúdených, počas ktorého pravidelne využíva možnosť zúčastniť sa nárokovej vychádzky a návštevu posilňovne. Prejavuje tiež záujem o spoločenské podujatie, ktoré organizuje tunajší ústav s účasťou rôznych osobností spoločenského života a kultúrnych zoskupení. Zúčastňuje sa prednášok a besied pod vedením pedagóga zameraných na rôzne spoločenské témy a témy spojené s užívaním návykových látok. Vo výstupnom oddiele využíva možnosť prípravy jednoduchých jedál a podieľa sa na starostlivosti o čistotu a poriadok povolených a ústavných vecí. Aktívne sa zapája do upratovacích a pomocných prác v rámci výstupného oddielu. Odsúdený je od začiatku výkonu trestu zaradený na pracovisko mimo ústavu Elektrorecycling – Slovenská Ľupča ako manipulačný pracovník pri rozoberaní a triedení odpadu. Počas pracovného zaradenia si svoje pracovné povinnosti plnil riadne a včas. Odsúdený patrí k tým, ktorí majú pozitívny vzťah k práci a nerobí mu problém akákoľvek práca. Jeho pracovné výsledky sú pravidelne na požadovanej úrovni a je ochotný tiež pracovať nad rámec svojich pracovných povinností. V pracovnej oblasti je hodnotený pozitívne, o čom svedčí aj udelená disciplinárna odmena. Odsúdený má ukončené základné vzdelanie. Pred nástupom do výkonu trestu pracoval v záhradníctve, kde sa po prepustení plánuje opäť zamestnať. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava prostredníctvom korešpondencie, telefonovania, videonávštev a balíkov. V kontakte je s rodičmi, družkou a deťmi. Rodinné väzby možno hodnotiť ako pozitívne. Pozitívne vzťahy s najbližšou rodinou dávajú odsúdenému dobrý predpoklad k úspešnému zariadeniu sa do spoločnosti. Bolo dvakrát disciplinárne odmenený za dlhodobé a vzorné plnenie si pracovných povinností a rozvoj osobnosti odsúdeného. Nebol ani raz disciplinárne potrestaný. Resocializačná prognóza sa u neho javí ako menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Podmienečné prepustenie sa odporúča s probačným dohľadom a v prípade podmienečného prepustenia uložiť obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok ako aj povinnosti spočívajúcej v príkaze sa zamestnať alebo sa preukázať colnici uchádzač o zamestnanie bez návrhu na uloženie primeraných obmedzení a povinností.

Súd vo veci podmienečného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu a uviedol, že sa snažil, je pracovne zaradený a za plnenie pracovných povinností bol aj odmenený. Plní všetky pokyny, bol zaradený do výstupného oddielu, kde sa pravidelne zúčastňoval a zapájal do prednášok. Chce viesť riadny život a pracovať, pričom v minulosti ešte nebol podmienečne prepustený. Ak by dostal šancu, využil by ju.

Prokurátor navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť s poukazom na odpis z registra trestov.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnej zmene. Na záveroch hodnotenia trvá. Upozornil na to, že podľa evidencie je voči nemu vedené trestné stíhanie na Okresnej prokuratúre Lučenec sp. zn. 2Pv 291/23/6606, o ktorom súd zistil, že sa jedná o konanie Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/9/2024.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin

po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený A. B. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/9/2024 zo dňa 19. 03. 2024 v trvaní 2 (dvoch) rokov a 4 (štyroch) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Priestupkovo bol odsúdený postihnutý dvakrát, keď porušil zákaz vychádzania a dňa 05. 09. 2023 sa dopustil priestupku proti majetku krádežou.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz sedemkrát súdom potrestaný, prvé dva razy v roku 2021 za majetkovú trestnú činnosť, kedy mu bol uložený trest povinnej práce. Ďalší rok bol odsúdený znovu na nepodmienečný trest odňatia slobody. V roku 2022 bol odsúdený aj za drogovú trestnú činnosť a bolo mu nariadené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. V roku 2024 bol taktiež odsúdený dva razy a bol mu uložený trest odňatia slobody v celkovom trvaní 2 (dvoch) rokov a 4 (štyroch) mesiacov, ktorý aj aktuálne vykonáva. Pri poslednom odsúdení mu bolo upustené od uloženia súhrnného trestu.

Odsúdený vykonáva trest odňatia slobody od 06. 09. 2023, teda za najmenej dva roky (09/2021 – 09/2023) sa odsúdený dopustil siedmich trestných činov a dvoch priestupkov, pričom do 06. 02. 2023 vykonával osemnásťmesačný nepodmienečný trest odňatia slobody. Do polroka sa dopustil ďalšej protiprávnej činnosti (priestupok proti majetku, trestná činnosť).

Odsúdený má 25 rokov, trestnú činnosť začal páchať v roku 2021, keď mal 21 – 22 rokov a za ten čas vykonal už viac ako trojročný nepodmienečný trest odňatia slobody. Trestnej činnosti sa dopúšťal v krátkych časových úsekoch, o čom nesvedčí len početnosť záznamov za krátke časové obdobie, ale aj ukládanie súhrnných trestov. Protiprávnej činnosti sa odsúdený dopúšťal intenzívne, pričom žiadne z odsúdení či sankcionovaní nepredstavovalo pre odsúdeného žiadnu výstrahu. Odsúdený má síce podľa hodnotenia ústavu osvojené pracovné návyky a bola mu za plnenie povinností udelená aj odmena – pochvala, no napriek tomu sa v civilnom živote dopúšťal najmä majetkovej trestnej činnosti, čo ale súviselo aj s užívaním návykových látok. Nie je známe, či počas krátkeho pobytu na slobode (od 06. 02. 2023 do 06. 09. 2023) sa odsúdený podroboval ambulantnej liečbe. Zrejmy je však skôr negatívny záver, keďže sa trestnej činnosti dopúšťal naďalej a aj z hodnotenia ústavu vyplýva, že len v ústave sa zúčastnil aj besedy na tému závislosť. Odsúdený len verbálne prejavuje kritický postoj k trestnej činnosti, o zmene jeho osoby však nesvedčí žiadna iná okolnosť. V žiadosti nekonkretizoval žiadny dôvod zmeny životných priorít, na verejnom zasadnutí zdôrazňoval, že plní pokyny, bol odmenený. Dôvody, pre ktoré požiadal o prepustenie, neboli špecifikované. To, že v minulosti nebol podmiennečne prepustený, nezakladá nárok na (aspoň jedno) podmiennečné prepustenie.

Odsúdený nepreukázal, že sa skutočne napravil a uvedomil si svoje zlyhania. Odsúdený nedefinoval a nekonkretizoval žiaden dôvod, ktorý by nasvedčoval jeho zmene osobnosti, jeho zmene v prioritách a tiež jeho postoj k trestnej činnosti. To, že chce viesť riadny život, je zrejme len formálnym dôvodom, keďže neprezentoval žiadne odôvodnenie tohto cieľa.

Pokiaľ ide o materiálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, teda očakávanie, že odsúdený povedie riadny život, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktoré je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu, povedie riadny život, teda život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti. Pre uvedený záver teda nepostačuje len kladné hodnotenie ústavu súvislosti s podanou žiadosťou o podmienené prepustenie a taktiež dostatočným nemôže byť ani to, že odsúdený sa počas výkonu trestu odňatia slobody správa v súlade s ústavným poriadkom a v zásade plní stanovené ciele programu zaobchádzania či je pracovne zaradený. Odsúdený nie je v ústave na výkon trestu odňatia slobody prvýkrát, v minulosti už trest vykonával. Súd má za to, že odsúdený vzhľadom na svoju osobu a charakter trestnej činnosti, ktorej sa v minulosti dopúšťal, nedávajú záruku ani v súčasnej dobe, že odsúdený sa práve aktuálne vykonávaným trestom odňatia slobody skutočne polepšil a že je možné od neho očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu práve výchovným pôsobením trestu je naplňovaný jeho účel a tento účel trestu preto nemôže byť ďalej naplňovaný už len formou jeho podmieneného prepustenia, keďže odsúdený sa dostane do rovnakého prostredia, v akom sa už aj v minulosti dopustil trestného konania.

Na verejnom zasadnutí odsúdený neuviedol nič, žiadnu motiváciu, nepopísal žiadnu zmenu, k trestnej činnosti sa nevyjadril vôbec. K svojej osobe neuviedol nič.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti (nepoučil sa z predchádzajúcich odsúdení) je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieneného prepustenia na slobodu.

Odsúdený síce participuje na programe zaobchádzania, napriek tomu zmenu vlastnej osobnosti neprezentoval. Je hodnotený pozitívne, avšak osobný rozvoj nenapreduje. Voľný čas trávi len podľa vlastného uváženia aktivitami, ktoré ho bavia. Počas celej doby výkonu trestu odňatia slobody mu boli udelené dve disciplinárne odmeny za vzorné plnenie pracovných povinností a rozvoj osobnosti odsúdeného, ktorý však v konaní preukázaný nebol. Trest začal odsúdený vykonávať v rámci „B“ diferenciačnej skupiny a s výnimkou zaradenia do výstupného oddielu táto skupina ostala nezmenená počas celej doby výkonu trestu.

O skutočnej premene a polepšení sa teda odsúdený súd nepresvedčil. Neuviedol žiadnu motiváciu zlepšiť sa, napraviť sa, nedopúšťať sa trestnej ani inej protiprávnej činnosti.

Aj keď mal viacero možností, ani v jednom z predchádzajúcich odsúdení sa nepoučil a úmyselnú trestnú činnosť páchal ďalej. Dá sa povedať, že sa adaptoval na podmienky ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čo ale môže súvisieť aj s predchádzajúcou skúsenosťou s výkonom trestu odňatia slobody.

Hoci teda aj z hodnotenia ústavu vyplynuli čiastočne pozitívne závery a kladné hodnotenie osoby odsúdeného, tieto nepostačujú na to, aby bolo možné od odsúdeného očakávať, že povedie riadny spôsob života.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie len v malej miere, len tým, že získal dve disciplinárne odmeny. Motivácia odsúdeného, aby bol podmienené prepustený, ostala neodôvodnená. To, že participuje na programe zaobchádzania, že sa správa slušne voči personálu, ešte neznamená, že v podmienkach slobody bude jeho konanie totožné. Súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplynúť záruky, že povedie riadny život. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je naplňovaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol

po vykonanom dokazovaní presvedčený. Nijako nekonkretizoval dôvody podmiennečného prepustenia a zmeny jeho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane. Bol odsúdený opakovane, predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli ponaučením. O čom svedčí aj tá skutočnosť, že bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Osobnosť odsúdeného, spôsob vedenia jeho života, jeho kriminálna minulosť (7 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti (čo do počtu opakovania skutkov) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmiennečné prepustenie je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného A. B. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol.

Poučenie:

2 7PP/16/2025

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.